

Ван Сінь,

викладачка кафедри дизайну візуальної комунікації,
Школа оптоелектроніки та інформаційних технологій,
Чанчунський науково-технічний університет, КНР;

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Україна

Wang Xin,

Teacher of the Department of Visual Communication Design,
School of Optoelectronics and Information Technologies,

Changchun University of Science and Technology, People's Republic of China; Student of the third (educational and scientific) level of higher education and Innovative Pedagogy,

H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

E-mail: 290142447@qq.com

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-5914-0767>

ДОСЛІДЖЕННЯ УМОВ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КИТАЙСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

A Зазначено, що вчені намагаються розв'язати суперечність між вимогами суспільства до високої кваліфікації дизайнерів візуальної комунікації та недостатньо високим рівнем їхньої підготовки. Результати вивчення умов творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації свідчать про те, що китайські дослідники надають перевагу методичному аспекту професійної підготовки. У цьому розумінні згадуються інноваційні методи і форми навчання, цифрові технології. Метою статті є виокремлення провідних ідей щодо створення умов творчої самореалізації дизайнерів візуальної комунікації в закладах вищої освіти Китаю. Використані такі методи дослідження: аналіз, зіставлення, узагальнення, угруповання, проєктування. Представлено авторську позицію щодо угруповання умов творчої самореалізації дизайнерів візуальної комунікації в закладах вищої освіти Китаю. Умови розподілено на структурно-змістові, методично-організаційні, особистісно-розвивальні. Розглянуто потреби в реалізації інтегрованого підходу в процесі побудови структури навчальних курсів із дизайну візуальної комунікації. Наголошено на необхідності оптимізації та інтенсифікації процесу навчання. Запропоновано враховувати регіональний компонент у розробленні змісту вищої освіти. Наведено пояснення освітньої моделі інтеграції «Три модернізації та три нововведення». Обґрунтовано роль і практичне значення міжнародної співпраці між вітчизняними і зарубіжними закладами вищої школи. Позитивно оцінено створення групи творчого керівництва у закладі вищої освіти. Акцентовано увагу на спільних проєктах закладу вищої освіти та підприємств. Відзначено, що в китайських закладах вищої освіти організовано підвищення кваліфікації викладачів із метою розкриття їхніх творчих талантів. Випускники є творчими фахівцями, забезпечуються робочими місцями.

Ключові слова: дизайн; візуальна комунікація; заклад вищої освіти; дизайнер візуальної комунікації; інтеграція; оптимізація; мейкер; дизайнерські студії; конкурси; роботодавці

Study of the conditions of creative self-realization of future visual communication designers in Chinese Institutions of Higher Education

S This article states that scientists are trying to resolve the contradiction between society's demands for high qualifications of visual communication designers and the insufficiently high level of their training. The results of studying the conditions of creative self-realization of future visual communication designers indicate that Chinese researchers prefer the methodical aspect of professional training. In this sense, innovative methods and forms of education, digital technologies are mentioned. The purpose of this article is to highlight the leading ideas regarding the creation of conditions for the creative self-realization of visual communication designers in higher education institutions in China. Research methods include analysis, comparison, generalization, grouping, and projecting. The author's position on the grouping of the conditions of creative self-realization of visual communication designers in higher education institutions of China is presented. Conditions are divided into structural-content, methodical-organizational, and personal-developmental. The needs for the implementation of an integrated approach in the process of building the structure of training courses in visual communication design are considered. The need to optimize and intensify the learning process is emphasized. It is proposed to take into account the regional component in the development of the content of higher education. The educational model of integration "Three modernizations and three innovations" is explained. The role and practical significance of international cooperation between domestic and foreign institutions of higher education is substantiated. The creation of a group of creative leaders in a higher education institution was positively evaluated. Attention is focused on joint projects of the institution of higher education and enterprises. It was noted that in Chinese institutions of higher education, advanced training of teachers is organized to reveal their creative talents. Graduates are creative specialists and are provided with jobs.

Keywords: design; visual communication; institution of higher education; visual communication designer; integration; optimization; maker; design studios; contests; employers

Актуальність проблеми обумовлена переорієнтуванням шляхів вивчення проблеми підвищення якості професійної підготовки дизайнерів візуальної комунікації з предметного змісту на особистісний аспект. Творча самореалізація майбутніх фахівців є метою і результатом позитивного впливу педагогічної системи на всі ланки творчого освітнього процесу. Такий вплив можуть забезпечити лише відповідні умови, оскільки творчість та її високий рівень виявлення в практичній діяльності є духовним надбанням не кожної людини. Професія дизайнера візуальної комунікації є творчою й насиченою емоціями, естетичним баченням оточуючого світу. Ці фахівці передають красу соціальному середовищу, роблять популярною індустрію дизайну.

У 2012 р. Міністерство освіти КНР скорегувало напрям «Дизайн візуальної комунікації» спеціальності «Мистецький дизайн» на «Дизайн візуальної комунікації», а це означає, що спеціальність «Дизайн візуальної комунікації» формально включено до професійного напрямку дизайн-освіти. У певному сенсі спеціальність «Дизайн візуальних комунікацій» – це не лише професійний термін, але й зміст певної галузі, завдяки якому втілюється тенденція майбутнього розвитку індустрії дизайну та є основною гарантією сталого розвитку цієї галузі.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. У наукових працях китайських учених, дотичних до теми дослідження, йдеться про виробничі потреби в підготовці висококваліфікованих дизайнерів візуальної комунікації та декларуванні певних шляхів підвищення якості професійної підготовки таких фахівців. Учені зауважують на потребах модернізації та трансформації дизайну візуальної комунікації (Ван На, Кан Джуванг, Лі Інхуей, Чень Хунчу, Чжан Менган, Ян Аню) [1; 4; 9; 11], пропонують проводити поглиблене дослідження інноваційних методів навчання дизайну візуальної комунікації (Ван Пін, Се Юаньцін) [2; 5], доводять необхідність і доцільність покращення ефективності освітнього процесу в ЗВО, котрі готують дизайнерів візуальної комунікації (Сяо Бін) [6], наголошують на важливості зв'язку ЗВО з підприємствами (Чжао Цзянь, Чень Сяолу) [10; 8], виокремлюють зв'язок розвитку інноваційних талантів із перспективами культурної та творчої індустрії КНР (Фан Сюмяо) [7].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Результати аналізу дозволили окреслити невирішену частину загальної проблеми: дослідження умов творчої самореалізації майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти КНР як штучно створених обставин, їхнє угруповання для розуміння змісту й напрямів реалізації на практиці.

Мета статті: виокремлення провідних ідей щодо створення умов творчої самореалізації дизайнерів візуальної комунікації в закладах вищої освіти Китаю та їх угруповання.

Викладення основного матеріалу. Метою професійної підготовки в коледжах та університетах КНР є сприяння розвитку освіти та виховання видатних талантів для країни та суспільства, здатних надавати послуги для соціальних змін та національного розвитку. Головним завданням, на наш розсуд, є створення умов для творчої самореалізації майбутніх фахівців, зокрема дизайнерів візуальної комунікації. Для реалізації цього завдання придатним є мейкерський простір, на якому наголошують вітчизняні та зарубіжні вчені (Ван На, Ж. Жадько).

«Мейкер-простір, або мейкер-спейс (англ. Maker Space – простір для мейкера) – це творчий простір людини, де вона розвиває власні здібності, виявляє обдарованість або талант у специфічній діяльності, реалізує свій творчий потенціал, спілкується з однодумцями, випробує власні можливості й відтворює свої задуми в діяльності, не переймаючись тим, що наступний крок може стати хибним» [3]. Мейкерський простір можна уявити як інтегрування цифрових і ремісних навичок, завдяки яким з'являється винахід для користування як його автором, так й іншими людьми. Такий простір оснащується, за необхідністю, специфічним обладнанням. Створення мейкерського простору вимагає додаткових фінансових витрат, окремого приміщення, спеціальної підготовки керівників мейкерів. Мейкер – це людина, яка створює фізичні вироби руками та головою, як вважає Дейл Доєрті, хто створює проекти та ділиться ними. Виходячи з цієї концепції, інновації, креативність і практичні здібності поступово стали напрямом підготовки талантів майбутніх фахівців, у тому числі в китайських коледжах та університетах.

У дослідженні умови творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації

поділимо на структурно-змістовні, методично-організаційні, особистісно-розвивальні. Безумовно, це поділ умовний, оскільки між ними є зв'язок і вони реалізуються в освітньому процесі. Злагожденість у реалізації цих умов забезпечує творчу самореалізацію майбутніх дизайнерів візуальної комунікації.

До структурно-змістовних умов, які позитивно впливають на рівень творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації, віднесемо:

1. Реалізацію інтегрованого підходу у процесі побудови структури навчальних курсів із дизайну візуальної комунікації. Навчальні програми спеціальності «Дизайн візуальної комунікації» сприяють зміцненню базових навичок здобувачів рівня вищої освіти, дозволяють їм оволодівати знаннями з гуманітарних наук, мистецтва та професій, а також розвивають інноваційне мислення та здатність до прикладної практики дизайну. Як зазначає Ван На [1], модель «два зв'язки і три інтеграції» розуміється, як: поєднання традиційного та сучасного дизайну під час розроблення навчального плану, дотримання орієнтації на працевлаштування, консолідації навчальної основи студентів-професіоналів, зміцненні практичних навичок майбутніх фахівців. Зміст дизайну візуальної комунікації представлено в навчальних курсах із дизайну упаковки, дизайну логотипу та просування іміджу бренду, дизайну інтерфейсу користувача, упаковки колонок, дизайну реклами тощо. Для кращого адаптування до розв'язання галузевих проблем оновлений зміст дизайну візуальної комунікації інтегрується в систему професійних навчальних програм. Пропонується збільшити кількість курсів за вибором, тобто надати здобувачам вищої освіти більше можливостей вибору та сприяти їхньому індивідуальному розвитку. Оновлюються навчально-методичні матеріали для підготовки кадрів у коледжах та університетах відповідно змісту галузевого стандарту, оприлюднюються навчально-методичні матеріали на сайті кафедр.

2. Оптимізацію та інтенсифікацію процесу навчання як створення найсприятливіших умов для творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації без додаткових витрат часу і фізичних зусиль. У 2015 р. Державна рада КНР оприлюднила «Загальний план координації та сприяння будівництву університетів світового

класу та першокласних дисциплін», у якому зазначено про подальший розвиток закладів вищої освіти та оптимізацію процесу навчання, структури й змісту навчальних дисциплін для виокремлення головного матеріалу й прибирання другорядного. Зазначимо про те, що національний плану будівництва «Подвійного першого класу» вніс нові можливості розвитку першокласних університетів, подвійних першокласних дисциплін і формування подвійних першокласних спеціальностей. Він також висуває нові стандарти та якість навчання персоналу. Подвійна першокласна конструкція охоплює два рівні, один – це університети світового рівня, а інший – це дисципліни світового рівня. Університет світового класу – це видатні досягнення в науці і висока академічна репутація, належне фінансування досліджень і міцна дослідницька база, висока кваліфікація викладачів і якісна підготовка майбутніх фахівців, високий ступінь інтернаціоналізації, необхідні інвестиції в діючі школи, сучасне обладнання та програмне забезпечення. Стосовно дисциплін світового класу, то це високий рівень викладання, академічна результативність, розвинені науково-дослідницькі здатності учасників освітнього процесу.

Як вважають учені Сяо Бінь, Чень Хунгу [6; 8], зазначена модель навчання сприяє формуванню здатності творчого проєктного мислення, індивідуальному зростанню майбутніх дизайнерів візуальної комунікації. Головним завданням професійної підготовки, на думку вченого, є створення умов формування інноваційного мислення майбутніх фахівців, метою і результатом якого є індивідуальний розвиток творчого потенціалу кожного здобувача вищої школи, з урахуванням характеристики обраної спеціальності.

Зазначимо, що Чжан Ліань [9] пропонує оптимізувати структуру курсів, які є основою всієї викладацької діяльності. Структура і зміст курсу не повинні бути занадто великими. На думку дослідника, досить одного курсу дизайну та двох додаткових курсів, а комбінована структура курсу може бути завершена проєктним навчанням або студійним навчанням. Структура навчального плану має підкреслювати зв'язок між змістом та організацією освітнього процесу. Викладачі мають звернути увагу на систематичне та наскрізне налаштування навчального плану, щоб

деякі базові курси, професійні курси та практичні курси могли проводитися одночасно. Наприклад, курси дизайну персонажів можна проводити одночасно з такими курсами, як базові знання про персонажів та історію персонажів, дизайн макета можна проводити з такими курсами, як базова композиція, а дизайн книги та технологія друку можна проводити одночасно з такими курсами, як мультимедійні технології.

3. Урахування регіонального компонента в розробленні змісту вищої освіти. Щоб навчати студентів креативному та інноваційному дизайну, в ЗВО КНР посилюється практичне викладання тем, що пов'язані з культурою і менталітетом китайських регіонів. До викладання дизайну візуальної комунікації запрошуються місцеві майстри – відомі діячі культури і створюється «велика платформа, малий модуль» система навчальних програм. Заслуговує уваги побудова інтегрованої платформи для практики «промисловість-університет-дослідження». У результаті співпраці з місцевими відомими студіями та майстрами створюються практичні студії для здобувачів вищої освіти. Наприклад, навчальні «фабрики» лаку та нефриту на території кампусу. На наш погляд, це продуктивна умова творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації. Така співпраця дає можливість майбутнім фахівцям брати участь у практичних проєктах, розвивати економіку та культуру регіону, мати робоче місце.

До методично-організаційних умов творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації віднесемо:

1. *Інтеграцію «Трьох модернізацій та три нововведення» в освітній процес ЗВО КНР на основі взаємного проникнення, реагування, оптимізації, а саме:*

– постановка освітніх цілей, розроблення навчального плану, змісту викладання, планування та організація студентської практики відповідно до тенденції ринкової економіки і вимог роботодавців;

– оновлення та оптимізація змісту навчальних програм, підвищення рівня кваліфікації викладачів, залучення учасників освітнього процесу до різноманітних інноваційних і підприємницьких конкурсів і навчальних планів;

– використання в освітніх цілях експериментальних навчальних баз, практичних студій і платформ.

2. *Організацію міжнародної співпраці.* Китайські здобувачі вищої школи можуть реалізовувати право академічної доброчесності в межах міжнародної вищої освіти, не виїжджаючи за кордон. Інтеграція стратегій навчання китайських коледжів та університетів дозволяє більшій кількості студентів навчатися за міжнародними освітніми стандартами, не обмежуючись такими факторами, як сімейне походження та фінансування досліджень. У цьому вбачаємо подвійне значення такої співпраці, як-от: з одного боку, обмін здобувачами вищої освіти, короткострокові навчальні поїздки, закордонні навчальні практики, короткострокові культурні обміни та плани академічного вдосконалення, участь в іноземних конкурсах і міжнародних наукових конференціях, а з іншого – застосування міжнародного досвіду щодо розвитку спеціальності з дизайну візуальної комунікації, заохочення учасників освітнього процесу до використання сучасних мобільних технологій, цифрового навчання поєднання навчання в онлайн і офлайн, віртуальності та реальності, довгостроковості та короткостроковості, щоб сприяти диверсифікації міжнародних форм навчання. До актуальних академічних обмінів віднесемо закордонні кооперативні лабораторії, завдяки яким розширюються межі творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації.

3. *Створення групи творчого керівництва в ЗВО.* До складу групи творчого керівництва входять майстри, відомі викладачі, роботодавці та інші працівники. Здобувачі вищої освіти заохочують брати участь у різноманітних культурно-творчих дизайнерських заходах і конкурсах творчого дизайну. Сценарії таких заходів розробляються майбутніми дизайнерами візуальної комунікації, а цінність полягає в тому, що відбувається творче самовираження і самопізнання. Виходячи із ситуації із працевлаштуванням випускників відповідних спеціальностей у моїй країні протягом багатьох років, більшість студентів, які отримали хороші можливості працевлаштування, брали участь у відповідних конкурсах навичок. Ці студенти мають багатий практичний досвід і сильне почуття інновацій. Отже, коледжі та університети повинні цілеспрямовано розвивати здібності студентів у цій галузі, спрямовувати студентів на встановлення навчальної мети

«люди мають власні переваги, а навички кращі», щоб реалізувати безперебійний зв'язок між закінченням навчання, працевлаштуванням і підприємництвом [6; 8].

До особистісно-розвивальних умов творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації належать:

1. *Системне підвищення кваліфікації викладачів спеціальності «Дизайн візуальної комунікації».* Викладачі відвідують відомі закордонні ЗВО, спілкуються з експертами, вивчають досвід інших дизайнерських шкіл, подають заявки на наукові дослідження, організовують академічні семінари для викладачів у кампусі, проводять курсове дослідження з викладачами тієї самої спеціальності та обмінюються особистими академічними думками. Викладачі опановують альтернативні методи навчання, серед яких переваги надаються груповій роботі на заняттях, колективним формам навчання, застосуванню кейс-технології. Заслужують уваги різноманітні завдання з дизайну візуальної комунікації, розв'язання яких є сприятливою умовою для творчої самореалізації здобувачів вищої освіти [2].

2. *Сприяння працевлаштуванню випускників ЗВО.* У 2017 р. провідні коледжі та університети КНР зосередилися на реалізації планів працевлаштування випускників і сприяння підприємству, а також активно стали сприяти самозайнятості майбутніх фахівців. Щоб заохочувати студентів до відкриття власного бізнесу, ЗВО удосконалюють різні політики переваг для інновацій і підприємства. Індустрія культури та креативу є одним із ринків праці, на які випускники потрапляють після закінчення ЗВО. Основою культурно-креативних індустрій є креативність, ініціативність, творчість, ці та інші особистісно-професійні якості випускників роблять успішними і конкурентоздатними.

Висновки з даного дослідження. Автором дослідницькі акценти поставлено на особистісно-професійний розвиток майбутніх дизайнерів візуальної комунікації, їхнього творчого потенціалу. Визначено творчу самореалізацію дизайнера візуальної комунікації як здатність до креативного мислення, естетичного сприйняття предметів дійсності, інноваційних пошуків. Уточнено умови творчої самореалізації

майбутніх дизайнерів візуальної комунікації як зовнішні, так і внутрішні чинники. Наведено приклади структурно-змістовних, методично-організаційних, особистісно-розвивальних умов творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації в китайських закладах вищої освіти.

Перспективи подальших розвідок. У заявленому напрямі дослідження перспективним є порівняльне дослідження педагогічних умов підготовки майбутніх дизайнерів анімації, розроблених у КНР та Україні, для вироблення стратегії розвитку спеціальності з дизайну візуальної комунікації згідно з вимогами ринку праці.

Список використаних джерел

1. Ван На. Дослідження підготовки фахівців з дизайну візуальної комунікації в коледжах та університетах. *Дагуань*. 2013. № 310 (02). С. 122–124.
2. Ван Пін. Дослідження інноваційної освіти дизайну візуальної комунікації в цифрову еру. *Вища освіта*. 2020. № 2. С. 19–39.
3. Жадько Ю. В. Концепція Maker Space та Byod як інструменти реалізації Stem-освіти. URL: https://ocpo.sumy.ua/files/Novini/2019/03/internet-konferencija/Sekcija_2.pdf (дата звернення: 01.07.2023 р.).
4. Лі Інхуей, Чжан Менган, Кан Джуванг. Навчальні дослідження дизайну візуальної комунікації на тлі нових медіа. *Освітній форум*. 2022. Т. 4, № 5. С. 139–140.
5. Се Юаньцін. Про застосування візуальних символів у дизайні візуальної комунікації в навчанні. *Sanyue Digest-Education Journal*. 2021. № 43. С. 27–31.
6. Сяо Бін. Дослідження побудови нової моделі підготовки фахівців з дизайну візуальної комунікації на тлі «Double First Class». *Huadong Paper*. 2022. № 52 (01). С. 70–72.
7. Фан Сюмяо. Дослідження щодо реформи викладання спеціальності «Візуальна комунікація» на основі формування культурних і творчих талантів. *Дагуань*. 2022. № 7. С. 15.
8. Чень Хунчу. Дослідження режиму навчання інноваційних талантів у дизайні візуальної комунікації. *Нове викладання курсу. Електронне видання*. 2023. № 157 (01). С. 188–189.
9. Чжан Ліян. Дослідження підготовки фахівців з дизайну візуальної комунікації. *Дагуань*. 2023. № 310 (02). С. 125–127.
10. Чжао Цзянь, Чень Сяолу. Дослідження практики реформування «впровадження підприємств в освіту» на основі концепції ОВЕ на прикладі випускного курсу дизайну візуальних комунікацій. *Журнал університету Шіцзячжуан*. 2022. № 24 (02). С. 144–147.
11. Ян Аню. Дослідження реформи викладання спеціальності «Дизайн візуальної комунікації» для студентів. *Дагуань*. 2022. № 277 (03). С. 138–140.

References

1. Wang, Na. (2013). Doslidzhennia pidhotovky fakhivtsiv z dyzainu vizualnoi komunikatsii v koledzhakh ta universytetakh [Research on the training of visual communication design specialists in colleges and universities]. *Daguan*, 02, 122-124 [in China].
2. Wang, Ping. (2020). Doslidzhennia innovatsiinoi osvity dyzainu vizualnoi komunikatsii v tsyfrovu eru [A study of innovative visual communication design education in the digital era]. *Vyshcha osvita [Higher Education]*, 2, 19-39 [in China].
3. Li, Yinghui, Zhang, Mengang, & Kang, Juwang. (2022). Navchalni doslidzhennia dyzainu vizualnoi komunikatsii na tli novykh media [Educational studies of visual communication design against the background of new media]. *Osvitnii forum Educational forum*, 5, 4, 139-140 [in China].
4. Xie, Yuanqing. (2021). Pro zastosuvannia vizualnykh symvoliv u dyzaini vizualnoi komunikatsii v navchanni [About the use of visual symbols in the design of visual communication in education]. *Sanyue Digest·Education Journal*, 43, 27-31 [in China].
5. Xiao, Bing. (2022). Doslidzhennia pobudovy novoi modeli pidhotovky fakhivtsiv z dyzainu vizualnoi komunikatsii na tli «Double First Class» [Research on the construction of a new model of training specialists in visual communication design against the background of "Double First Class"]. *Huadong Paper*, 52 (01), 70-72 [in China].
6. Fan, Xiumiao. (2022). Doslidzhennia shchodo reformy vykladannia spetsialnosti «Vizualna komunikatsiia» na osnovi formuvannia kulturnykh i tvorchykh talantiv [Research on the reform of the teaching of the "Visual Communication" specialty based on the formation of cultural and creative talents]. *Daguan*, 7, 15 [in China].
7. Chen, Hongchu. (2023). Doslidzhennia rezhymu navchannia innovatsiinykh talantiv u dyzaini vizualnoi komunikatsii [Study of the mode of training of innovative talents in the design of visual communication]. *Nove vykladannia kursu [New course teaching]*, 157 (01), 188-189 [in China].
8. Zhang, Liang. (2023). Doslidzhennia pidhotovky fakhivtsiv z dyzainu vizualnoi komunikatsii [Research on the training of visual communication design specialists]. *Daguan*, 310 (02), 125-127 [in China].
9. Zhao, Jian, & Chen, Xiaolu. (2022). Doslidzhennia praktyky reformuvannia «vprovadzhennia pidpriemstv v osvitu» na osnovi kontseptsii OBE na prykladi vypusknoho kursu dyzainu vizualnykh komunikatsii [Study of the practice of reforming "introduction of enterprises into education" based on the concept of OBE on the example of the graduation course of visual communication design]. *Journal of Shijiazhuang University*, 24 (02), 144-147 [in China].
10. Yan, Anyu. (2022). Doslidzhennia reformy vykladannia spetsialnosti «Dyzain vizualnoi komunikatsii» dlia studentiv [Research on the reform of the teaching of the "Visual Communication Design" specialty for students]. *Daguan*, 277 (03), 138-140 [in China].

*Дата надходження до редакції
авторського оригіналу: 02.07.2023*